

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 3Csp/68/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8823202267
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslava Tóthová Gederová
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2024:8823202267.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou pred sudkyňou JUDr. Jaroslavou Tóthovou Gederovou v spore žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s., IČO: 31 320 155, so sídlom Mlynské nivy 1, Bratislava, zastúpený: Advokátska kancelária Gallo, s.r.o., so sídlom Jilemnického 4012/30, Martin, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, C. o zaplatenie 406,22 Eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Súd konanie čo do istiny vo výške 200,- Eur a úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 200,- Eur od XX.XX.XXXX do zaplatenia z a s t a v u j e.

II. Súd žalobu z a m i e t a .

III. Žalovanému sa voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 24.11.2023 domáhal od žalovaného zaplatenia istiny vo výške 406,22 Eur titulom pôžičky. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalobca a žalovaný uzatvorili dňa XX.XX.XXXX Zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému pôžičku vo výške 2.000,- Eur, ktorú mal splatiť v pravidelných 84 mesačných splátkach v sume 39,77 Eur, a to v celkovej sume 3.340,68 Eur. Do dňa podania žaloby žalovaný uhradil sumu 2.530,57 Eur. Vzhľadom na to že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať pôžičku riadne a včas, žalobca listom z dňa 07.03.2021 vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok v lehote 30 dní. Súčasne upozornil žalovaného, že ak nedôjde k úhrade najstaršej omeškanej splátky, je oprávnený úver zosplatiť. Keďže žalovaný dlžné splátky neuhradil, žalobca listom z dňa 06.05.2021 úver zosplatiť, o čom žalovaného informoval listom z dňa 22.05.2021. Celkový dlh žalovaného predstavuje sumu 406,22 Eur. Žalobca si zároveň uplatňuje aj úroky z omeškania od šiesteho dňa nasledujúceho po oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti.

2. Na preukázanie svojich tvrdení žalobca predložil súdu Notársku zápisnicu č. D. XXXX/XXXX, D. XXXX/XXXX, D. XXXX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX, Zmluvu o spotrebiteľskom úvere zo dňa XX.XX.XXXX, výplatné pásky na čl. 23, výpis z účtu na rube čl. 23, predžalobnú upomienku zo dňa 07.03.2021 spolu s doručenkou, oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti zo dňa 22.05.2021 a prehľad splátok a úhrad.

3. Žalobca vo svojom vyjadrení zo dňa 09.01.2024 uviedol že v konaní dodržal všetky zákonom stanovené predpoklady v zmysle čl. 10 bod 10.2 zmluvných podmienok, zaslanie výzvy pred zosplatením a dodržanie zákonnej 90-dňovej lehoty v súvislosti s omeškaním žalovaného. Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti bolo žalovanému zasielané len obyčajnou poštou, nakoľko pred zosplatením bola žalovanému adresovaná výzva aj s doručenkou, v rámci ktorej bol upozornený na

možnosť zosplatnenia dlhu v prípade neuhradenia dlžných splátok. Žalovaný sa tak mohol o zosplatnení dozvedieť najneskôr dorúčením podanej žaloby.

4. Žalovaný sa k žalobe v stanovenej lehote nevyjadril. Vo veci bolo dňa 17.04.2024 nariadené pojednávanie, ktorého sa nezúčastnil žalobca, prítomný žalovaný, súd preto rozhodol že bude pojednávať v neprítomnosti žalobcu.

5. Žalovaný na pojednávaní uviedol že svoj dlh uznáva, zároveň poukázal na to že žalobcovi zaplatil štyri splátky vo výške 50,- Eur.

6. Žalobca vo svojom podaní z dňa 10.05.2024 zobral žalobu späť v časti istiny vo výške 200,- Eur spolu s príslušenstvom.

7. Ďalšie pojednávanie sa konalo dňa 13.05.2024, ktorého sa nezúčastnil žalobca ani jeho právny zástupca, prítomný žalovaný. Súd preto rozhodol že bude pojednávať v neprítomnosti žalobcu.

8. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi ako aj výsluchom žalovaného a zistil tento skutkový a právny stav veci:

Medzi žalobcom a žalovaným došlo dňa XX.XX.XXXX k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorého žalobca poskytol žalovanému bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 2.000,- Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal zaplatiť v 84 mesačných splátkach po 39,77 Eur vždy k 20. dňu v mesiaci, pričom termín konečnej splatnosti bol dňa XX.XX.XXXX, pri úrokovej sadzbe 17,46 %, RPMN 17,46 %, priemernej RPMN 12,57 % a celkovej čiastke vo výške 3.340,68 Eur.

9. V zmysle čl. 6 ods. 6.2 zmluvy, prvá splátka je splatná nasledujúci mesiac po uzatvorení zmluvy, pokiaľ nie je dohodnuté inak.

10. Podľa čl. 10 ods. 10.2 zmluvy, spoločnosť je oprávnená v prípade riadneho a včasného nesplácania splátok pôžičky žiadať od klienta zaplataenie celej pohľadávky spoločnosti, ktorá sa stane okamžite splatnou (vyhlásiť okamžitú splatnosť pôžičky), ak je klient v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka.

11. Predžalobnou upomienkou zo dňa 07.03.2021 žalobca evidoval nedoplatok na splátkach v celkovej výške 159,08 Eur. Pričom upozornil žalovaného, že ak do 05.05.2021 nedôjde k úhrade, bude oprávnený úver zosplatniť. Upomienku prevzal žalovaný dňa 15.03.2021.

12. Oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22.05.2021 žalobca vyhlásil splatnosť úveru v celkovej výške 1.426,29 Eur.

13. Žalovaný uhrádzal splátky nepravidelne a to do 16.04.2021. Po vyhlásení splatnosti žalovaný vykonal ešte úhrady v celkovej výške 1.059,08 Eur.

14. Podľa ustanovenia § 144 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), žalobca môže vziať žalobu späť.

15. Podľa ustanovenia § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

16. Žalobca v priebehu konania zobral žalobu späť čo do zaplataenia istiny vo výške 200,- Eur spolu s príslušenstvom, súd preto konanie v tejto časti zastavil. (výrok I)

17. Zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa XX.XX.XXXX, z ktorej žalobca vyvodzuje svoj nárok je spotrebiteľskou zmluvou, pretože žalobca túto poskytol v rámci predmetu svojho podnikania, žalovaný ju za týmto účelom neprijal, spĺňajú tak definíciu veriteľa a spotrebiteľa v zmysle ustanovenia § 2 písm. a) a b) Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných pôžičkách a zmluva zo dňa XX.XX.XXXX je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa ustanovenia § 2 písm. d) citovaného

zákona. Zároveň obe strany splňajú definíciu dodávateľa a spotrebiteľa podľa ustanovenia § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka a táto zmluva je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré ustanovenia sa aplikujú aj v obchodnoprávných vzťahoch, keďže Obchodný zákonník spotrebiteľské zmluvy osobitne neupravuje.

18. Podľa ustanovenia § 7 ods. 1 Zákona 129/2010, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

19. Podľa ustanovenia § 7 ods. 2 Zákona 129/2010, spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

20. Podľa ustanovenia § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov,
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.
- aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

21. Podľa ustanovenia § 11 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹⁾ a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,
- f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,
- g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

22. Podľa ustanovenia § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

23. Podľa ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

24. Podľa ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

25. Medzi stranami nebolo sporné, že dňa XX.XX.XXXX došlo k uzavretiu Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 2.000,- Eur, ktorý sa zaviazal zaplatiť v 84 mesačných splátkach po 39,77 Eur. Medzi stranami bolo sporné, či zmluva obsahuje podstatné náležitosti a či veriteľ konal pri uzatváraní zmluvy s odbornou starostlivosťou.

26. Pokiaľ ide o to, či žalobca postupoval pri uzatváraní zmluvy s odbornou starostlivosťou, v tomto smere žalobca predložil súdu žiadosť o spotrebiteľský úver, ako aj výplatné pásky žalovaného a výpis z účtu. V zmysle žiadosti o spotrebiteľský úver žalovaný deklaroval, že je zamestnaný s priemerným čistým mesačným príjmom vo výške X.XXX,- Eur, nákladmi na úvery a hypotéky vo výške XXX,- Eur a inými mesačnými výdavkami vo výške XX,- Eur. Bol slobodný a nemal žiadnu vyživovaciu povinnosť. Z výplatných pások vyplývalo, že v priemere zarobil sumu X XXX,- Eur mesačne, pričom zo samotného účtu je zrejmé že žalovaný bol v mínuse vo výške 660,50 Eur.

27. Podľa Článku 8 ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a rady 2008/48/ES o zmluvách, o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice rady 87/102/EHS, členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzatvorením zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať.

28. V tejto súvislosti súdny dvor v rozsudku zo dňa 27.03.2014 LCL Le Crédit Lyonnais proti Fesihovi Kalhanovi, C-565/12 uviedol, že najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity spotrebiteľa a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov, ktorí sa takéhoto správania dopustia. Cieľom uvedenej úpravy je zabezpečiť účinnú ochranu spotrebiteľov pred nezodpovedným uzatváraním zmlúv o úvere, ktoré prekračujú ich finančné možnosti a mohli by viesť k ich platobnej neschopnosti.

29. Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t.j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Zákonou podmienkou uvedenou v § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ je potrebné vykladať tak, že nepostačuje zo strany spotrebiteľa len uvedenie výšky príjmov a výdavkov, ale od žalobcu ako od veriteľa sa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzoval a vyhodnocoval. Dôkaz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúca. Nejde pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ napr. dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predĺžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu Zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo neuzavrie, si má veriteľ zabezpečiť sám aj to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme ním aj preukázaných, tak z informácií, ktoré získa z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takéto informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplne, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžadovať si od spotrebiteľa potrebné informácie, a aktívne si zabezpečovať objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti od frekvencie splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku

v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný rozpočet a to ako stranu príjmov, tak aj stranu výdavkov. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

30. Z predložených listinných dôkazov vyplýva, že žalovaný mal v čase poskytnutia úveru mzdu vo výške 1.172,- Eur, ktorej výške si žalovaný overil cez výplatné pásky, avšak neskúmal výdavky na strane žalovaného, hoci to bolo jeho povinnosťou. Žalobca nevykonával žiadne lustrácie v úverových registroch aj napriek tomu, že žalovaný uvádzal náklady na splátky úverov, hypoték a lízingov vo výške XXX,- Eur. Overenie danej skutočnosti nebolo súdu preukázané žiadnym listinným dôkazom. Žalobca teda nepreukázal, že skúmal úverovú zaťaženosť žalovaného. Takisto je potrebné poukázať na to, že z výpisu z účtu je evidentné, že žalovaný bol v mínuse 600,- Eur a teda už z osobného účtu bolo zrejmé, že žalovaný nemá dostatok finančných prostriedkov na zaplatenie úveru. Súd teda uzavrel, že veriteľ síce zisťoval príjem žalovaného avšak nezisťoval výdavky na jeho strane. Z daného dôvodu možno konštatovať, že veriteľ nezhrmaždil dostatočné vstupné údaje, ktoré by umožňovali skúmať bonitu žalovaného tak, aby žalobca získal vierohodný výsledok o reálnej schopnosti žalovaného splácať úver. V zmysle uvedeného mal súd za to, že žalobca nepreukázal, že by pred poskytnutím úveru splnil povinnosť podľa § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť žalovaného splácať poskytnutý úver. Súd poukazuje na to, že žalobca opomenul skúmať výdavky žalovaného, pričom už z jeho účtu je zrejmé, že nedisponoval finančnými prostriedkami. Súd mal vzhľadom na uvedené za to, že žalobca nezhrmaždil všetky potrebné vstupné údaje pre posúdenie bonity žalovaného, keď vychádzal len z údajov poskytnutých žalovaným, t.j. z výšky príjmu a výšky výdavkov, ktoré si však vôbec neoveril. Veriteľ preto podcenil skúmanie bonity žalovaného, ak sa obmedzil len na údaje, ktoré od žalovaného získal. Bonita dlžníka musí byť v zmysle ustanovenia § 11 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z. skúmaná cez zisťovanie jeho príjmov a výdavkov ako aj lustráciou cez príslušné databázy. Nevykonanie jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti (porovnaj rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 3Co/153/2019).

31. Vzhľadom na to, že veriteľ posudzoval schopnosť žalovaného splácať úver bez overenia výdavkov, pričom spoliehal sa len na údaje uvedené žalovaným a nezisťoval ani úverové zaťaženie cez príslušné registre, súd je toho názoru, že hrubo porušil povinnosť veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, čo má za následok nemožnosť predčasného zosplatnenia úveru. Zároveň, keďže porušenie bolo v intenzite hrubého porušenia povinností úver je potrebné posúdiť ako bezúročný a bezodplatný (§ 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch).

32. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka pred zosplatnením úveru vyžaduje výzvu veriteľa adresovanú a preukázateľne doručovanú dlžníkovi s upozornením na aktuálny dlh a s výslovným upozornením na možnosť veriteľa požadovať zaplatenie celého zvyšku dlhu naraz z dôvodu neplnenia si povinnosti dlžníka. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka právo na jednorazové splatenie celej neuhradenej pohľadávky má veriteľ najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky spotrebiteľa. Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka ustanovuje, že ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Nakoľko ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka predstavuje v spotrebiteľských zmluvách lex specialis oproti všeobecnej norme § 565 Občianskeho zákonníka, je potrebné ustáliť, že právo podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka môže veriteľ vykonať len po uplynutí zákonnej lehoty, ktorú nemožno skrátiť, ale za predpokladu, že omeškanie s uvedenou splátkou, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní viac ako tri mesiace, trvá. Pred žiadosťou veriteľa na zaplatenie celej pohľadávky sa ďalej vyžaduje, aby veriteľ v zákonom stanovenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní, upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka je teda podmienená aj tým, že veriteľ v uvedenej lehote ešte pred uplatnením tohto práva upozornil spotrebiteľa na to, že toto právo využije. Lehota na doručenie upozornenia spotrebiteľovi v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie zosplatnenia celej pohľadávky nemusí bez ďalšieho začať plynúť až po tom, ako je dlžník v omeškaní so splátkou 3 mesiace. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nie je upravená lehota, v ktorej musí veriteľ žiadať právo na predčasné zosplatnenie úveru najneskôr, táto je upravená v § 565 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého toto právo môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky a súčasne spotrebiteľ musí byť v omeškaní so zaplatením splátky 3 mesiace, pričom postačuje, aby bol v omeškaní len s jednou splátkou. Veriteľ je časovo limitovaný využitím práva na zosplatnenie. Zo splatnosti tejto splátky,

ktorá nadväzuje na splátku, od splatnosti ktorej uplynuli 3 mesiace, musí veriteľ právo na zosplatenie uplatniť, inak jeho právo zaniká.

33. Žalobca v konaní predložil predžalobnú upomienku zo dňa 07.03.2021, v zmysle ktorej upozornil žalovaného na nedoplatok vo výške 159,08 Eur a zároveň ho upozornil na možnosť úver zosplatiť. Uvedené upozornenie žalovaný prevzal dňa 15.03.2021. Následne žalobca listom z dna 22.05.2021 vyhlásil splatnosť úveru v celkovej výške 1.426,29 Eur. V zmysle prehľadu splátok a úhrad je zrejmé, že žalovaný v čase vyhlásenia predčasnej splatnosti, t.j. k marcu 2021 nebol v omeškaní so splátkami za obdobie D., B., A., E., F., keď tieto uhradil aj keď s omeškaním vo výške stanovenej zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný v čase vyhlásenia okamžitej splatnosti nebol v omeškaní so splatnosťou akejkoľvek splátky, preto aj vyhlásenie okamžitej splatnosti nebolo vykonané v súlade podľa ustanovenia § 565 v spojení s ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

34. Vzhľadom na to, že súd posúdil úver ako bezúročný a bezodplatný, žalobca má nárok len na vrátenie rozdielu medzi poskytnutým úverom a vykonanými platbami. V zmysle platobnej disciplíny k zmluve o úvere je zrejmé, že žalovanému bol vyplatený dňa XX.XX.XXXX úver vo výške 2 000,- Eur, pričom žalovaný na úver zaplatil sumu 2 730,57 Eur, je evidentne, že zaplatil viac ako mu bolo poskytnuté, preto súd jeho nárok zamietol ako nedôvodný. (výrok I)

35. Pokiaľ ide o trovy konania, súd postupoval podľa ustanovenia § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom dospel k záveru, že žalovaný bol v plnom rozsahu úspešný a teda by mal právo na plnú náhradu trov konania, avšak preukázateľne žalovanému žiadne trovy konania nevznikli, súd mu preto nárok na náhradu trov konania ani nepriznal. (výrok II)

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Vranov nad Topľou, M.R.Štefánika 874, 093 32 Vranov nad Topľou na Krajský súd v Prešove, a to písomne.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, môže žalobca podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.).